

LUNDS UNIVERSITET
Språk-och litteraturcentrum

KANDIDATUPPSATS
Författarskolan 20130107

Annica Schönhult
Tångvägen 8, 266 51 Vejbystrand
0431 45 20 27
a.sch@telia.com

Handledare: Stefan Casta

PUSS & KRAM TAVELRAM

En analys av mitt projekt – en ungdomsroman

Innehåll

1 Genre, innehåll och inspirationskällor sid 3

2 Epikens basenheter sid 4

2.1 Personerna sid 4

2.2 Tid och miljö sid 4

2.3 Språk och stil sid 5

2.4 Handling sid 6

2.5 Utveckling sid 6

2.6 Vems verklighet? sid 7

3 Läsare sid 8

4 Komposition och arbetssätt sid 9

5 Framställningsform och perspektiv sid 10

5.1 Ur vems perspektiv? Sid 10

5.2 Dialog, gestaltning och metaforer sid 11

6 Sammanfattning sid 12

Litteratur sid 13

1 Genre, innehåll och inspirationskällor

Bakgrund och sammanfattning av innehåll:

Jag skriver en ungdomsroman. Manuset handlar om två fjortonåringar som bor grannar i ett hyreshus på en liten ort i södra Sverige. Historien utspelar sig i nutid och berör puberteten, dysfunktionella familjer och barnfattigdom. Men den handlar lika mycket om glädje, vänskap och en spirande kärlekshistoria mellan de två huvudkaraktärerna. Därför har den i nuläget fått en lättsam titel. Jag vill att det ska vara en livsglad historia med en mörk inramning.

Så här började det: Samma vecka som antagningsbeskedet kom från Författarskolan, gick jag en novellkurs på Fridhems folkhögskola. Andra dagens uppgift var att förfölja någon i samhället och fantisera ihop en historia kring denne. Det var fruktansvärt varmt och inte en människa syntes till på gatorna i Svalöv, så jag och en kurskamrat åkte till Landskrona istället.

Där var det fullt pådrag. På rådhusstorget ägde ett postkodsjippo rum, med 400 cyklar som lottades ut. Jag såg en liten tjej i fjortonårsåldern där, med nitar och färgat hår. Det var så Yannie ”föddes” och sedan har jag hållt kvar den inledningen. Både på gott och på ont. Jag har inte velat släppa den stora cykelvinsten i början, men har problem med att sy ihop dem nu på slutet. Både Yannie och Robin vinner cyklar i inledningen på min historia.

Så här beskriver Yannie det på sidan två i mitt manus:

Alla de där extravinsterna bestod av fyrahundra cyklar!

Först var det en käring med rullator som vann en cykel. Sen var det ännu en som vann två cyklar. Det kunde hon behöva för hon var lika bred om röven som farsans nya rugguggla. En kille i min egen ålder, som hette Robin, höll på att svimma när han vann två cyklar. Han bor också i Vallöv. Jag har sett honom på gården, här mellan husen.

I efterhand kan jag konstatera att jag influerats en hel del av ”Svinalängorna” (Susanna Alakoski 2006) som utspelar sig på 60-talet och är en vuxenroman. Även ”Populärmusik från Vittola” (Mikael Niemi 2000) kan ha legat och gjort sig påmind i mitt undermedvetna, liksom ”Mig äger ingen” (Åsa Lindeborg 2007)

Min story utspelas 50 år senare i ett allmänt svenskt och torftigt nu och vänder sig till en yngre målgrupp och utspelar sig i lantlig miljö, långt från både Stureplan eller Rinkeby.

Mer medvetet har jag använt mig av en liknande struktur som i ”En dag” (David Nicholls 2010) där huvudpersonerna växelvis berättar ur sitt perspektiv i jagform.

En annan roman som inspirerat är, lite otippat, ”Madame Bovary” (Gustave Flaubert 1857) Ur den lärde jag mig att inte moralisera eller ta ansvar för vad mina romanfigurer hittar på under resans gång.

2 Epikens basenheter

2.1 Personerna

Huvudpersonerna är Robin och Yannie. En betydelsefull bikaaktör är Robins mamma. Därefter spelar en hund, Yannies mamma och hennes sambo, Robins moster, en lärarinna, en skolsyster, en bonde, en bilmekaniker samt några skolkamrater mer eller mindre viktiga roller i historien.

Vid första anblick kan huvudkaraktärerna te sig ganska lika, med tanke på deras påvra förhållanden och trassliga familjeliv. Olikheterna framgår i deras respektive tankar och deras sätt att tackla sin stökiga vardag. Robin är grubblande, ansvarstagande och skötsam. Han trivs i vuxnas sällskap, som ofta barn med dåligt fungerande föräldrar gör. Yannie varken planerar eller reflekterar. Hon är utagerande, har ett ovårdat språk, alltid svar på tal och lever för stunden.

2.2 Tid och miljö

Tiden markeras sparsamt med beskrivning av kläder, datorer och mobiltelefoner. Det framgår att miljön är lantlig. Centrum i det lilla samhället består av en bensinstation och en matbutik. De torftiga hyreshusen som Yannie och Robin bor i, kan vara det enda hyresområdet som finns där.

Här är det Robin som är berättaren:

Mona (skolsköterska)blev alldeles flammig i ansiktet och tryckte två fingrar mot mammas puls på halsen.

”Det är ingen fara, Robin”, sa hon, men hon lät superstressad och tog upp sin mobil. ”En alkoholpåverkad kvinna har ramlat och slagit sig på ett badrumsgolv”, sa hon i mobilen. ”Robin, vad är adressen hit?” Hon tittade på mig. ”Fabriksgatan 2b”, svarade jag. De fulaste husen i byn, hade jag kunnat tillägga, så att de lättare skulle hitta hem till oss.

De har nära till naturen där de rastar Robins hund Sippan som ett återkommande inslag och de extraknäcker hos bonden Gunnar som har sin gård på gångavstånd.

2.3 Språk och stil

Språk och uttryck i tankar och framför allt i dialog är delvis influerade av den lilla skånska landsortsskola jag har jobbat på under många år. Jag är inte genuin skåning själv och överraskas ständigt av dråpliga och grova uttryck, både ur vuxen- och barnmun.

Jag vill inte överdriva språket och eller använda för många dialektala ord, men på vissa ställen går munnen på Yannie en gnutta ohämmat och ska indikera både hennes lite slarviga sätt att uttrycka sig och dialekt hos henne. Så här låter hon vid ett tillfälle:

På min förra skola slog jag ner två killar som var ett år äldre än mig. De skulle tafsa, för att jag var först med bröst. Jag pucklade på dem så att den ene fick näsblod. De kunde gärna fått på flabben ännu mer, men en lärare kom emellan.

Vem som helst, i vilken svensk landsort som helst, bör ändå kunna känna igen sig. Jag har anpassat stil och innehåll till en yngre läsekrets, utan att skriva alltför mycket imiterat ungdomspråk – jag är ingen ungdom själv och jag talar inte så. Jag skickar knappt förkortade sms ens. Det hade blivit onaturligt och krystat. Ett och annat ”typ”, ”najs” och ”fajn” har jag dock tillåtit mig att krydda med.

En vän från gymnasietiden läste delar av mitt manus i somras och summerade det hela med att ”det låter som du, Annica.” Då kanske jag har ett eget språk ändå?

I Robin och Yannies tankar görs jämförelser med deras egen sociala status, kontra deras kamraters. Här beskrivs både yttre och inre miljö. Mycket händer på tankeplanet, framför allt hos den fåordige och drömmande Robin.

Meningslängderna varierar i min text. Efter textsamtal och framför allt handledarsamtal, har jag ändrat mycket och tagit bort alltför många enordsmeningar, på samma sätt som jag delat upp väldigt långa meningar till flera kortare.

Jag använder mig av en del talspråk, framför allt i dialogerna, men med måtta. Försöker påminna mig om att det räcker att skriva t ex ”tavler” i stället för ”tavlor” en gång, för att förstå hur personen uttrycker sig. Det blir ansträngt att läsa annars. Som om författaren sitter och skrattar åt sina egna skämt och gör sig lustig över sina karaktärers dialekt.

Jag skulle vilja beskriva min språkliga stil som en smula naivistisk. Har fått många värdefulla kommentarer i respons och textsamtal som jag verkligen tagit till mig. En som jag särskilt kommer ihåg var när någon påpekade att de inre skeendena matchar de yttre.

Till exempel i kapitlet där Robins hund måste avlivas. Det görs av en veterinär ute på landet. Det är sen höst, dimma och allmänt vemod även i luften. Mamman sitter hemma i lägenheten, så deprimerad och eländig en människa kan bli. När jag skrev detta, tänkte jag inte på sammanhangen överhuvudtaget, men försatte mig omedvetet i ett dystert tillstånd, verkar det som. Skrivprocessen är fascinerande och fantastisk när den fungerar. Intressant när en koncentrerad läsare upptäcker sådant och sätter ljuset på just dessa detaljer. Jag har fått utmärkt handledning av Stefan och mycket har jag ändrat eller skruvat upp eller ner, på hans inrådan. Som nybörjare har jag lyssnat och har haft stor hjälp av alla goda råd och förslag. Jag är en lydig student som ännu har mycket att lära.

2.4 Handlingen

Manuset är delvis plotbaserat. Det börjar som sagt med att både Robin och Yannie vinner flera cyklar på ett postkodjippo i den närbelägna staden. Cykelvinsten för dem samman. Jag har använt cyklarna för att föra handlingen framåt, men ännu inte kommit på ett helt bra slut i ”cykelspåret.”

Ett andra spår och tema är missbruk och sjukdom i familjen. Robins mamma är periodisk alkoholist och kämpar med en bipolär läggning, en diagnos hon får först på slutet. Mammans problem präglar hela Robins tillvaro. Han är den medberoende sonen som gör allt för att skydda mamman och att inget ska synas utåt. Framför allt hunden Sippan, men också en moster, är hans ankare under uppväxten.

Ett tredje tema är den första kärleken. Varannat kapitel, där Robin berättar, slutar med att något *nästan* händer mellan honom och Yannie, eller att han fantiserar om det. Känslorna stegras ju längre in i manuset man kommer. Min tanke är att det ska fungera som s k cliffhangers, liknande dramaturgin i ”En dag.”

2.5 Utveckling

Allt berättas ur Robin respektive Yannies perspektiv. Ett kapitel handlar om Robins mamma. Detta avsnitt berättas i tredje person. De flesta karaktärer utvecklas sympatiskt. Även den iskalla lärarinnan Liselotte, som Yannie döper om till Poliselotte, blir mänsklig på slutet.

Här är hon på sidan 22:

Vår mentor hette Liselotte och var rätt så gammal. Säkert förti-femti plus nånting. Först började hon skryta om allt hon hade gjort under sommaren. Jag lyssnade inte så noga, men det lät som hon hade varit runt i hela världen på semester. Liselotte satte sig ovanpå katedern och vippade med sina höga klackar. Hon stank av dyr parfym och smajlade åt oss med avlånga, klorblekta tänder och knallröda läppar. Jag gillade inte henne. Hon gillade inte mig.

Och så här låter det på sidan 90:

Poliselotte tittade vänligt på mig. "Lilla Yannie, ska vi inte bli vänner nu?" "Kan vi väl", sa jag. "Vad fin du är i håret förresten", sa hon sen och klappade mig på kinden. "Tack det samma", fick jag ur mig utan att tänka. Isen mellan oss var plötsligt och oväntat bruten. Jag bestämde mig för att bara kalla henne för Liselotte i fortsättningen.

Både Robin och Yannie växer och mognar med storyn.

Det finns en mobbare i Robins klass, Ante, som jag inte är helt färdig med ännu, men jag tror något gott ska komma även ur honom, på slutet.

Det finns ett hopp om att Robins mamma ska få hjälp med sina toppar och dalar och bli fri från sitt missbruk.

Robins pappa är en icke närvarande portugis. Kanske får han mer och mer betydelse i historien. Jag vet inte, för jag är inte färdig än. Det enda jag vet är att de aldrig kommer att mötas. Tyvärr.

Det är något skönt med böcker för barn och unga. De bör sluta lyckligt eller åtminstone ge hopp om en positiv framtid.

2.6 Vems verklighet?

Min historia är helt och hållet fiktiv även om jag vet att verkligheten kan vara minst lika eländig för många som växer upp idag. Inget verkar ha förändrats de senaste decennierna, med tanke på all statistik som redovisas om barnfattigdom till exempel. Jag tror det var bättre på 60- och 70-talet, rent av. Ett av fyra barn i Malmö, betecknas 2012 som fattiga! När jag varit absorberad av mitt manus är det den sortens nyheter och upplysningar jag hör och läser och som kommer till mig.

Många barn vet inte vad en mormor eller farfar är för något. Sådant kan jag hänga upp mig på, som haft min stora, trygga släkt som ett självklart fundament hela livet.

Från början hade jag en klar bild av vem Yannie var och eventuellt finns det en liten människa i Yannies ålder som skulle kunna känna igen sig i henne de första sidorna. Därefter börjar romanfiguren leva sitt eget liv.

Robin trodde jag var en fantasifigur när jag började skriva. I backspeglarna ser jag tydligt en god vän ur min egen generation, som hade en bedrövlig uppväxt, men som lyckats skapa sig ett mycket bra liv, trots de dåliga oddsen. Men han skulle inte kunna identifiera sig med Robin, det är jag säker på. Jag har också haft en liten kille som är halvportugis, med stora, mörkbruna, fina ögon på hjärnan under arbetets gång. Dessa två blev till en Robin i min historia.

Yannies mammas sambo har jag döpt till Krillan efter en kille i bekantskapskretsen under min egen gymnasietid. Han kallades Krille, Kracke eller Krillan och var rödlockig och gladlynt och rökte hemrullade cigaretter. Där slutar alla likheter. Den verkliga Krillan blev professor i historia. I min barndom fanns en sorglös, skojfrisk norrbottnisk farbror som hette Lasse och hans dialekt stack ut bland det småländska skorrändet. Min systerson är proffsmusiker på munspel och har haft ett sådant i munnen sedan han konfirmerades. Krillan i min historia spelar alltid munspel och är en kombination av dessa tre.

Lärarynningen Poliselotte finns. Självupptagna lärare som använder skolsalen som sin egen scen och catwalkarena finns det gott om. Jag är mycket snäll som gör Poliselotte varm och välvillig på slutet. Det är tveksamt om hon förtjänar det. Moster Kristina bär drag av min egen mamma så som hon behandlade oss som tonåringar. Trygg, rättfram, skrattlysten och uppriktigt intresserad av alla.

Robins sjuka mamma är i verkligheten en man med fantastiska förutsättningar, men som kört allt i botten. Ja, alla finns, på ett eller annat sätt.

Men sanningen är att detta har jag förstått först i efterhand. Det är inte mycket jag har tänkt ut i förväg, faktiskt.

Några självbiografiska inslag finns inte, men överallt ändå, tänker jag. Jag är ju till syvende och sist den som berättar, tänker och ser. Hur kan jag annars göra en hund till en huvudkaraktär? Jag älskar djur och kan inte sova utan minst en katt i sängen på nätterna. Det mesta har någon gång, någonstans, hänt. I vissa fall har jag själv upplevt det, i andra fall fått det berättat för mig, eller registrerat det, under mina år som bildlärare i grundskolan, ute på landsbygden. Vi har också haft uppdrag via socialförvaltningen, som stödfamilj åt några barn under ett tiotal år, vilket gett en del erfarenhet av den osminkade verkligheten också.

3 Läsare

Jag vill i framtiden skriva för betydligt mindre barn, (för att ha texter att illustrera till) men då det på Författarskolan gäller att presentera *ett* färdigt projekt, med en viss textvolym, var det en ungdomsroman som låg närmast till hands, tyckte jag. För mig har det varit ett lärorikt sätt att ta chansen och dra nytta av de resurser som finns på författarskolan och jag är säker på att mina nya kunskaper även kan gagna kortare och enklare historier framöver. Stundtals har jag funderat på *vilka* slags ungdomar jag skriver för. Bara de som har det besvärligt på det sätt jag beskriver? Det blir ju en väldigt snäv målgrupp i så fall.

En stor läsoplevelse jag själv hade som 13-14 åring var ”Begrav mig med stövlarna på” (Trench Sally 1970) Om jag drar mig till minnes handlade den om en ung tjej som gick runt som en barmhärtig samarit i Londons slum, samt att jag drogs in i en vänsterrörelse som hette duga i slutet på sjuttioalet. Ett slags socialt engagemang föddes helt klart där.

Jag tror, om man berättar en historia på ett bra sätt, kan den läsas av vem som helst som gillar att läsa. Man måste inte alltid kunna identifiera sig med romangestalterna, det är min erfarenhet av romanslukande. I ansökan till Författarskolan skulle vi skriva några sidor om oss själva och våra läsvanor. Jag vet att jag skrev att jag gillade socialrealism. Ju värre, desto bättre. Med ännu ett förvånat ögonkast i backspegeln är det just ett sådant manus jag har skrivit. Här finns inga övernaturliga inslag. Jag vill bara skriva om *ett* tänkbart och fullt möjligt exempel på hur livet kan se ut, med nyanser från hela skalan.

4 Komposition och mitt arbetssätt

Det är en kronologisk komposition i huvudsak med inslag av tillbakablickar. Historien utspelar sig under ca ett halvår, från mitten på sommaren till jul. Detta framgår av korta miljöbeskrivningar. Yannie inleder med hur hon hade det tidigare, när hon bodde hos sin pappa. Moster berättar för Robin hur det var när han föddes i Portugal för fjorton år sedan och liknande. Yannies mamma Laila förklarar sitt märkliga föräldrajag med en tillbakablick på sin egen uppväxt.

”Du har ingen dotter eller så att ta hänsyn till på något sätt, eller?” Det blixtrade till i Krillans brungröna ögon som nästan alltid var glad och snälla. ”Jo, vaddå,

hon kan väl följa med om hon vill. Vill du det?" frågade hon utan att vänta på mitt svar. "En annan har ju klarat sig sen man var femton år och inte tagit någon skada av det", sa Laila och fimpade sin cigg i en tom kaffekopp.

Ploten om cyklarna ser jag mer som ett verktyg som för handlingen framåt. Det är framför allt förälskelsen och hur det ska gå med Robins mamma och Yannies skolgång, som är de stora frågorna. Detta flätas in i varandra under hela berättelsen.

Robin och Yannie berättar i varsitt kapitel som alltid börjar på ny sida. På det stadie jag är nu, heter kapitlen "Robin" respektive "Yannie", men det är möjligt att jag avslöjar något mer i rubrikerna innan manuset är klart.

Jag har inte planerat eller skissat på något skelett att hänga upp historien på. Den har fått utveckla sig själv. Alla författare gör på olika sätt har jag förstått och det oplanerade och spontana passar mig bäst, tror jag. Saker och ting bara händer. Att de var tvungna att avliva Robins gamla hund visste jag inte själv innan jag skrev det. Att Sippan är gammal och har ett hjärtfel har jag fått plantera i efterhand, genom att gå tillbaks i texten och lägga till och skriva om.

Yannie hette ända till sista skrivperioden Yasmin. När jag döpte om henne till Yannie öppnades nya möjligheter till lite lustiga förveklingar, på grund av hennes namn, som titt som tätt förväxlas med Janne. Det har jag också fått gå tillbaks och lägga in i efterhand. Yannie passade henne bättre. Hon är en "pojkflicka" på flera sätt, känns det som nu.

Robins moster hette ända fram tills i förrgår Bittan. Henne döpte jag om till det mer rejäla Kristina.

Robin har under hela skrivprocessen benämnt sin mamma som "morsan." Nu har jag ändrat det till "mamma." Det låter mer ordentligt och Robin är en ordentlig kille. Och skillnaden på Robins och Yannies röster ökar.

Att Robins pappa är portugis var en överraskning även för mig själv. Det uppenbarade sig i mitten på manuset och tvingade mig tillbaks i texten igen. Sak samma med Robins mamma. Som bipolär behövde hon bete sig lite "för mycket" åt ena eller andra hållet i några scener, för att bli trovärdig – och kanske för att jag själv skulle bli mindre arg på henne? Hon är ju väldigt sjuk! Jag vill inte reducera henne till att "bara" vara en missbrukare med dålig karaktär. Jag vill helt enkelt att läsaren ska känna sympati, även för henne, innan historien är slut.

5 Perspektiv och framställningsform

5.1 Ur vems perspektiv?

Perspektiven växlar som jag nämnt tidigare. Robin och Yannie berättar var och en ur sitt jagperspektiv. Min handledare fick mig att tänka om då det gäller kapitlet om Robins mamma som jag från början också skrev i jagform. Jag skrev om kapitlet om henne i ett tredjepersonperspektiv. Men det dramatiska som händer med henne sker nu ur Robins synvinkel istället.

Så här lät det från början: (mamma Sussie berättar)

Ambulans var väl lite överdrivet. Herregud, jag har väl varit inne på akuten förrut och blivit ihopsydd i fyllan och villan. Men den där Mona var bestämd. Det var inte så farligt, denna gången heller. Handleden var stukad och jag hade antagligen slagit pannan i elementet, för det var ett djupt jack över ena ögonbrynet som de fick sätta några stygn i.

Och så här låter en senare version: (Robin berättar)

Mamma vaknade till och tog sig för pannan. Där fanns ett långt, blodigt jack. "Vem är du?" sludrade hon och tittade på Mona .....Då satte hon sig upp på badrumsgolvet och jag såg att hon pissat på sig. "Här ska fan inte komma någon ambulans", sa mamma.

Preteritum är huvudtempus. Ibland har det fallit sig naturligt att skriva i presens. Jag beskriver framförallt sceniskt på förekommen anledning.

5.2 Dialog, gestaltning och metaforer

Om jag bara skrivit löpande, utan att tänka, hade det inte blivit någon dialog alls. Jag skulle bara berättat. Nu har jag strävat efter att säga mycket av det jag vill ha sagt i dialogerna och använder inte anföringsverb över huvud taget. Dvs inga "sa hon dröjande" eller "sa han flämtande." Uttropstecken har jag också försökt hantera ekonomiskt och istället strävat efter att uttrycka mig så att man läser in utropet eller förvåningen i dialogen i stället.

Jag har provat att inte ha något citattecken eller pratminus alls, men förstått att det underlättar för läsaren med dessa dialogmarkeringar, speciellt om jag vill bli läst av en yngre läsare.

Man blir en uppmärksam läsare under utbildningen. Jag har läst de första av Knausgårds böcker ”Min kamp” som är så fullspäckade med ord, sida upp och sida ner. När det äntligen kommer en sida med mycket dialog, får man hämta andan en smula, känns det som. Om man vill skriva för yngre läsare, bör man tänka på luftigheten i läsningen lite extra, tror jag.

På samma sätt har jag arbetat medvetet med gestaltning istället för att berätta skeenden allt för mycket. Devisen ”show, don’t tell” har äntligen trillat ner från hjärnan och ut genom fingrarna och jag har formulerat om många stycken, genom att gestalta mer istället för att berätta, efter varje genomläsning av texten.

Så här lät det förrut: (Yannie berättar)

Vi hade lånat ihop varsin tomtedräkt och stod utklädda och väntade på vår tur, när jag fick syn på Gunnar som stod på skolgården med en röd barnvagn framför sig ...

Så här blev den nya versionen:

Framför sig hade han en röd barnvagn som han gungade försiktigt.

Jag snubblade fram i snömodden ”Får jag titta?”

Gunnar myste. ”Det är mitt första barnbarn. Jag har blivit morfar.”

”Är det en pojk eller tös?” Ungen var påbylsad upp till örona, så man kunde inte se vad det var för sort.

”Det är en liten höna”, sa Gunnar. Han var stolt som sin egen tupp, hemma på gården.

”Vad söt hon är”, sa jag, fast jag nästan bara såg hennes lilla nästipp.

”Men vet du vad? Det bästa av allt är hennes namn”, sa Gunnar.

”Vad heter hon då?” frågade jag.

”Hon heter Yannie”, sa Gunnar. ”Moffars lilla Yannie-kicka.” Gunnar sken som en svetslåga. ”Hon är lika go som du”, sa han och petade mig på kudden som jag hade innanför tomtedräkten.

När det gäller metaforer har jag strävat efter att få dessa så naturliga som möjligt och utan att använda redan vedertagna. Att Gunnar skiner som en *svetslåga* här ovan, föll sig naturligt eftersom de nyligen svetsat samman sina vinstcyklar till en annorlunda farkost.

Fina inspirationskällor för personliga och egensinniga metaforer har t ex varit ”Korparna” (Tomas Bannerhed 2011) och Lars Lerins fina böcker med målningar kommenterade med spontanpoesi och prosa. Den jag har i färskaste minne heter ”Straffrundor och ärevarv” (Lars Lerin, Kerstin Högstrand 2011) som innehåller en brevväxling mellan de båda författarna/konstnärerna. I den finns så många charmiga och målade liknelser att det är som att gå på en utställning där konstverken är målade med ord istället för färger.

Det sista jag författat i mitt manus gick trögt. Då hade jag Kerstin Ekmans ”Grand Finale” bredvid mig, som jag slog i på måfå, då och då, för att få idéer hur man kan använda orden på nytt sätt. Jag har således mest influerats och tagit intryck av vuxenlitteratur. Under utbildningens gång har jag läst ganska många ungdomsromaner, men rent språkmässigt lär jag mig mer av vuxenprosa, helt klart.

6 Sammanfattning

Historien pendlar mellan yta och djup, roligheter och tråkigheter. Den yttre miljön är tråkig och grå. Detaljer i miljön som förstärker det trista och grå har jag filat på i efterhand, efter Stefans påpekanden. Likaså har jag fått arbeta en del med att förstärka Robins och Yannies skillnader i språk och uttal. Framför allt Robin har ett par tunga kapitel, där det inte finns något att skratta åt. Han är tvungen att ta beslutet att avliva sin gamla hund – ett kapitel jag fick mobilisera mig för att skriva. Likaså när han möter sin stupfulla mamma i stan. Det är svart som natten.

På andra ställen hoppas jag det drar i mungiporna på läsaren, utan att det blir krystat roligt.

Utöver de böcker jag nämnt har jag läst och tagit intryck av det mesta av kurslitteraturen och ur referenslitteraturen. Jag har även läst en del böcker som specifikt handlar om att skriva för barn och unga.

Det mest utvecklande och lärorika har dock varit den värdefulla handledningen jag fått av Stefan Casta. Textsamtal och responsmöten har också varit handfasta och *mycket* givande.

Detta har tillsammans fört mitt skrivande framåt.

Jag har utnyttjat flera av övningarna på Författarskolan till att utveckla mitt projekt.

Som exempel kan jag nämna följande:

Med Lars-Håkan Svensson hade vi i uppgift att börja en berättelse ”In medias res.” Då skrev jag sidorna om Yannies första dag i den nya klassen.

Med Sigrid Combuchen skrev vi essä på temat ”celibat”. Tolkningen av ”celibat” var fri så jag skrev tio sidor ur Robins mammas perspektiv och hennes kamp att avstå från alkohol. Dessa sidor har jag sedan bearbetat för att passa in i manuset och för målgruppen.

I övningen att skriva drama fantiserade jag ihop en tvserie i tio delar om Yannie och Robin i rasande fart.

Dramauppgiften var gallet stor och svår, men det var roligt och lekfullt att försöka. Jag tror jag började skriva lite mer ”filmiskt” efter det och fick nya ansikten på mina karaktärer. Som exempel såg jag skådespelerskan Cecilia Frode framför mig i rollen som lärarinnan Poliselotte. Och skådespelaren Kjell Bergkvist fick i mitt inre en självskrivna roll som den skäggige, vänlige bonden Gunnar. Marie Rickardsson hade varit perfekt i rollen som Robins fragila mamma.

Man bör nog tillåta sig att vara ganska barnslig och drömmande och våga *leka författare*, när man sitter där och skriver och hittar på. Så är det i alla fall för mig.

Astrid Lindgren har sagt att en bra bok ska vara som en gädda. Den ska bita till i början och sluta med en snärt. Däremellan ska den vara fyllig och innehållsrik. (Jag kan inte hitta det exakta citatet, tyvärr.) Jag stuvade just om i kapitel 1, så att det verkligen biter till. Jag hoppas den är fyllig till innehållet och att jag ska få till en riktig snärt på slutet.

Jag har valt att lämna in mina 50 första sidor. När boken är klar bör den landa på ungefär 120 - 130 sidor.

Litteratur i urval

Goldberg, Nathalie (2005) *Writing down the bones*

Hägg, Göran (2004) *Nya författarskolan*

King, Stephen (2001) *Att skriva*

Quenean, Raymond (2005) *Stilövningar*

Cleaver, Pamela (2010) *Writing for children*

Kjersén Edman, Lena (2002) *Barn-och ungdomsböcker genom tiderna*

Edwards, Agneta (2008) *Bilderbokens mångfald och möjligheter*

Andersson, Maria, Druter, Elina (2008) *Barnlitteraturanalyser*

Kjellsson, Christina (2008) *Rim och reson*

Lindgren, Astrid (2007) *Det gränslösaste äventyret*

Morley, David (2007) *Creative writing*